

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Amoris divini excellentia. Ex Veteri, & Novo. Ex Patribus, & alijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

mics; imò donum ipsum amicitia. O pretiosam margaritam! *quam qui invenit homo, vendit omnia, quae habet, & emit eam.* O præstantissimum thesaurum, quem qui possidet, etiam omnibus caret, dives est; quò qui caret, est cætera omnia habet, parvus est. Id. f. 1. Dom. 17. post Pent.

Ignem veni mittere in terram. Luc. 12. 49. Ambrosius. Bonavent. &c. intelligunt amorem Dei.

Ex Patribus, & Aliis.

Duas istas civitates Hierusalem, & Babyloniam, faciunt duo amores: Hierusalem facit amor DEI, Babyloniam amor sæculi. Interrogat ergo se quisque, quid amet? & inveniet, unde fit civis: & si se invenerit civem Babyloniae, extirpet cupiditatem, plantet charitatem. Si autem se invenerit civem Hierusalem, toleret castitatem, speret libertatem. S. Aug. in Pl. 64. propè initium.

Unusquisque Hierusalem, aut Babylonis, civis est. Sicut enim per amorem Dei quisque sanctus civis Hierusalem efficitur, ita per amorem sæculi omnis iniquus in Babyloniae structura operatur. S. Greg. in Pl. Pœnit. 50.

Inebriat amor Dei ad contemptum Mundi; caelestis, quia ferventes facit; acuit, quia erudit; facit audaces contra adversa, & fortes, à carne, Mundi, & demonibus, invincibiles; obliviosos eorum, quæ retrò sunt. S. Bern. sup. Salve Reg. sect. 4.

Visui comparatur amor Divinus: visus enim principalis est sensus. Id. de dign. div. am. l. c. 7.

Primus amoris nativitatis locus est Deus. Id. lib. de amore c. 2.

Ipsa charitas est oculus, quò videtur Deus. Id. c. 6.

Quid mirum, si regnum coelorum vim patitur? ipse Dominus violenti amoris vulnus sustulit. Si plures habes oculos, omnes alios claude, ut hòc unò utaris, quò solò dilectum intueri soles, & quò solò vales. Qui directius intueri volunt, alterum oculum claudunt, alterum intendunt; & eum ipsum, quò cernunt, stringunt, ut strictio efficacius contemplantur acuminè. Gilb. Abb. in Cant. f. 30.

Delicatum, ac molle vinculum, est Dei dilectio; & tamen gladius anceps eam scindere non potest. Dissecerunt tyranni membra sanctorum Martyrum; charitatem autem eorum nequam aquam dissecare potuerunt. S. Ephrem. de iudicio extremo, & de compunct.

Quis neget, amorem spirituales ignem esse? rectè itaque, illa mentis in superna elevatione, ex fervore dilectionis oritur, fumo ni fallor, comparatur. Quid autem intelligimus per ejusmodi fumum, nisi devotæ mentis desiderium? quasi ergo fumus anima in superna ascendit, quando dilectione fervente, & in hoc ipsum urgente, suum desiderium super senectipfam rapit. Rich. à S. Vict. de arc. de mylt. l. 5. c. 6.

S. Dionys. Arcop. de div. nom. c. 4. p. 1. dixit: motum divini amoris circulo esse similem; qui circinò ducitur: ille enim incipiens ab uno

puncto circumducitur, finiturque in eodem, à quo inceperat. Ità opera Dei, quæ in prædestinationis valde eminent, ab ipso Deo incipiunt, ejus auxilio progrediuntur, & in eodem ipso terminantur. Lud. de Pont. de perfect. Christiani hominis tr. 1. c. 1.

Unam petii à Domino, hanc requiram Pl. 26. 4. Hæc est unitas illa, quæ, Dan. 3. 47, surgentis flammæ cubitis 49. deorat: quia carnalis appetitus, dum per multa raptatus oberrat, non habet unum illud, causam videlicet, finemque gaudendi, in quo delectabiliter requiescat. Jubilæus autem hac unitate concluditur; quia in solo Creatoris amore omnis sanctorum spes, & intentio, ponitur, & in eo tota eorum requies collocatur. B. Petr. Dam. l. 6. ep. 24.

§. II.

Amoris Divini Excellentia.

Ex Veteri, & Novo.

Dimitte me Ex. 32. 10. Audis, *dimitte?* & Deum profectò teneri non dubites; nec aliunde, quàm amoris fortitudine. S. Bern. serm. tomo 2. f. 3. Sola, quæ Deum tenere possit, vis amoris est: quæ non solum teneri se patitur, sed, quò non teneatur, piè conqueritur in Propheta Ezech. 22. 30. *quæsi vi de ejus virum, qui interponeret seipem, & staret oppositus contra me pro terra, nè dissiparem eam & non inveni.* Rich. à S. Vict. tr. de grad. char. cap. 1.

Nihil, erat in templo, quod non aurò tegetetur. 3. Reg. 6. 22. Cur Deus domum suam aurò exornari vult? ut ostendat; se non nisi in animis, charitatis aurò splendentibus habitare. Sedes ei coelum empyrium, id est, igneum, indicat in hominibus empyriis, id est, amoris divini amore inflammatis se habere sedem. S. Bern. f. 27. in Cant. necesse est animum crescere, ac dilatari, ut sit capax Dei; porrò latitudo ejus dilectio ejus. Barradius Dom. Pent. tom. 4. l. 4. c. 7.

Sexaginta sunt regina. Cant. 6. 7. Reginae rectè dicuntur illæ animæ, quæ perfectæ charitatis sunt: in eo videlicet, quò dilectum sequentes, nihil terrenum; sed ipsum solum quærunt, nec propter merum gehennæ; sed propter amorem vitæ æternæ, peccatum fugiunt, virtutemque amando, iniquitatem oderunt. S. Rupert. in Cant. l. 6.

Statura tua assimilata est palme. Cant. 7. 7. Hebr. *hæc statura tua.* Sept. *hæc magnitudo tua;* quod Complutenles referunt ad id, quod processit: *quàm decora charissima in etc.* delectis tuis, hæc magnitudo tua. Symmach. *hæc juvenus, vel aras tua.* Corn. hic.

Pervenit in vos regnum Dei Luc. 11. 20. Regnum Dei amor est ejus. Sim. de Cass. l. 5.

Ex Patribus, & Aliis.

Præcipis mihi, Domine, ut diligam te. hoc & possum, & debeo. Quomodo tu me dilexeris; si linguis

guis hominum, & angelorum, loquar, nec dignè possum eloqui, nec univèrsa complecti, quæ mihi gratiæ tuæ contulit amplitudo. Iustum est; Domine, ut diligam te: quia & ipse nos diligit; & iniquum omninò est, ut te in aliquo dilecti tui offendant.

Hoc natura, hoc ratio, hoc, Domine, Verbi tui clamat auctoritas, hoc ex ore tuo audivimus hoc in libro vitæ conscriptum, indeficientem, & hominibus, & angelis, exhibet lectionem. Legat hic unum verbum, & in hoc mandato meditetur Christiana Religio, & inveniet ex hac Scriptura omnium doctrinarum regulas emanasse. S. Cypr. de Bapt. Christi.

Ad tirones timor spectat; ad perfectos verò amoris possessio. B. Theodoretus in Pf. 110.

Dico tibi, si omnes cœlestes thesauros, & pelagus omne divitiarum Dei, scrutatus fueris, nihil invenies pretiosius, nihil desiderabilius amore Dei S. Thom. Vill. Conc. de S. Magd. Ego, si mihi daretur optio, potius eligerem amare non videndo, quam videre non amando. Quid enim, si videro, & non amavero? per hoc nec gratus Deo. nec amicus existo. Id.

Ars est artium, ars amoris; cuius magisterium ipsa sibi retinuit natura, & Deus auctor naturæ. S. Bern. de nat. & dign. amor. c. 1.

Amoris vel nomen, vel affectus, nulli competit, vel debetur, nisi sibi soli, ò vere amor & amande Domine. Id. l. de amore Dei c. 4.

Dico, fieri posse, ut exigua virtus habeat plus valoris in anima aliqua, in qua facer amor ferventer regnat; quam Martyrium ipsum in una alia anima, quam inhabitat amor languens, debilis, & lentus. S. Franc. Salef. l. II. c. 5. Amor est vexillum in exercitu virtutum: eò omnes se ad illud recipere debent: est enim solum, & unicum, sub quo Dominus noster, qui solus est Dux generalis istius exercitus, facit eas pugnare. Id. ib.

§. III.

Amor erga Deum comparat sapientiam & scientiam.

Ex Veteri, & Novo,

Collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim, & flammeum gladium. Gen. 3. 24. Sat erat cherubim, ut custodiret paradisum; virtus enim angeli longè superat humanam. Ad quid ergo gladio armatus, eoque flammeo? Philo Hebr. l. de Cherub. per flammeum ensen intelligit Dei doctrinam; per Cherubim autem Doctorem divinis mysteriis benè instructum. Oportet ergo gladium Cherubim flammeum esse, ut sermo eius non tantum splendorem emittat, sed & ardorem charitatis. Did. de Castill. Illat. 44. Non verè sapiens est, qui inter intellectum, & amorem, ponit divortium. Id.

Non recedat volumen legis huius ab ore tuo, ut custodias, & facias, & intelligas. Ios. 1. 8. prius precipitur observantia, & postea

promittitur intelligentia: cum amaveris, tunc intelliges. Naxera hic. §. 51.

Et ascendit super Cherubim, & volavit. Pf. 17. 11. & exaltatus est super plenitudinem scientiæ, ut nemo ad eum perveniret, nisi per charitatem. S. Aug. hic.

Qui sedes super Cherubim. Psalm. 79. 2. Non dicit in Cherubim, sed *super*; supra hos autem Seraphini existunt: & ideo inferre voluit, quòd Deus Seraphinis infideat. Hugo Card. hic: *qui sedes super Cherubim*, non in Cherubim, id est, ultra in Seraphim; nempe in ardore charitatis: ibi Dominus sedet, & requiescit. Unde laborandum magis est ad habendam charitatem, quam scientiam, Paoletti in festo. S. Benedicti.

Et non illuminatio mea in deliciis meis. Pf. 138. 11. Cum te videt inter Mundi hujus tenebras, dicit se illuminatum; ut verum solent agnoscat. Sed unde illa tanta lux? an à sua sapientia, cum ipse inter cæteros esset sapientior? ut dicitur 2. Reg. 23. 8. minime; sed *in deliciis meis*; in suis scilicet amoribus, & affectuosis contemplationibus cum Deo, tantum lumen, & splendorem invenit. Gilbertus Abb. f. 5. in Cant. in deliciis, non in scientiis; ita & tu noctem, si non potes scientiis, pertenta illuminare deliciis. Quidquid hic videmus per speculum in ænigmate, totum in nocte est: & in hac nocte potest JESUS meus magis dulci quodam affectu suaviter sentiri, quam ad purum sciri. Sylveira in acta quest. 19.

Timor Domini principium sapientiæ. Prov. 1. 7. Alia versio ex Hebr. *principatus sapientiæ est timor Domini.* Sic principium sumitur pro principatu Pf. 109. 3. *tecum principium*, id est principatus. Et sic timor intelligitur filialis, & perfectus; qui non est aliud, quam charitas. Charitas ergo obtinet principatum in regno sapientiæ. Corn. à Lap. hic.

Introduxit me Rex in cellam vinariam; ordinavit in me charitatem. Cant. 2. 4. Per hanc cellam Origenes hom. 3. Theodoretus, &c. accipiunt domum sapientiæ: gymnasia scilicet, & templa; in quibus à doctores, & prædicatoribus, exponitur populo Fidei vinum veræ doctrinæ, & sapientiæ. S. Greg. per cellam vinariam intelligit S. Scripturam. Chald. vertit: *introduxit me Dominus in domum Gymnastii doctrinæ Israel.* Quæ consequentiâ nunc sponsa ait, *ordinavit in me charitatem*: Aptius fortè dicendum, dedit intelligentiam &c. per hanc enim venit in domum sapientiæ? Ad sacram doctrinam capeffendanz nihil aptius, quam charitas, & in schola Christi præcipua lectio; & doctrina, charitas. Sylv. in Jo. 7.

Dilectio Dei honorabilis sapientiæ. Eccl. 1. 14. Tigurina: *amor Dei præclara est sapientiæ.* q. d. qui amat DEum, hic sapit præ omnibus Philosophis, & Theologis: hic enim Sapit, & cognoscit DEum practicè, & sapidè; non speculativè, & aridè. Corn. hic.

Homo